

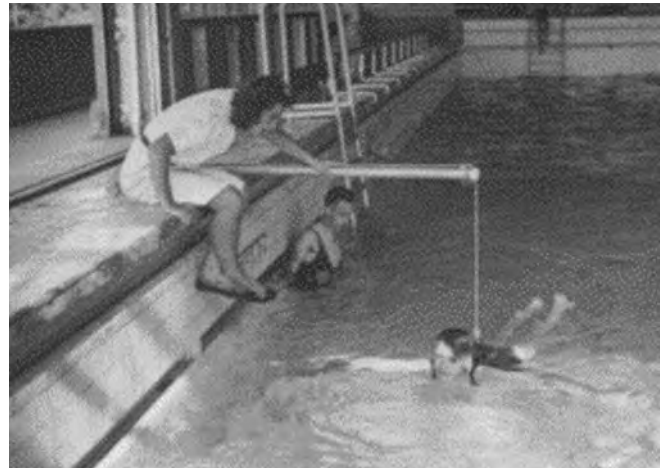
Sportverzamelingen - Sportief Erfgoed

Gerard van den Houten

Sportcollecties en –verzamelingen van particulieren, sportbonden, bibliotheken, universiteiten, sportverenigingen, belangenverenigingen en stichtingen en wat al niet meer vormen tezamen het sportieve erfgoed van Nederland. In deze serie wordt het sportief erfgoed bezocht en beschreven. Tips en/of aanmeldingen voor deze serie? Mail naar Gerard@wood-sport.nl

Deel 2: Het Zwem en Informatie- en Documentatiecentrum

Aan de rand van Driebergen op nummer 285 van de Arnhemsebovenweg is de Nationale Raad Zwemdiploma's (NRZ) gevestigd. Op de gangen en in één kantoorkamer van het NRZ-complex is de complete collectie van het Zwem Informatie- en Documentatiecentrum (ZID) uitgestald. Binnen in het oude gebouw loopt Erik Mangé als trotse beheerder van het ZID

U ziet op deze foto een vaste hengel en op de perronrand een lopende hengel. Ze zijn nog in realiteit te bewonderen in de permanente tentoonstelling van het ZID.

dagelijks langs oude badpakken en meters boeken. De oorspronkelijke stichters, André van der Sluis en Anton Koekkoek, openden in oktober 1998 de deuren met steun van de Hanzehogeschool Groningen, de Stichting ZWEM en met name de Nationale Raad Zwemdiploma's. Hun doel was het verzamelen, toegankelijk maken en doelgericht verstrekken van alle beschikbare informatie en documentatie op het gebied van **bewegen in het water**.

“Het omvat dus meer dan alleen de wedstrijdswemmen” aldus Erik Mangé. De statistische zwemgegevens laat hij graag aan Infostrada in Nieuwegein over, zodat hij zich volledig kan richten op het onderhouden en uitbreiden van de collectie. Een collectie die nu, ruim 6 jaar na de start, meer dan 3000 boeken en een zeer groot aantal vaktijdschriften, proefschriften en symposiumverslagen bevat. De collectie wordt regelmatig aangevuld met materialen die van gesloten zwembaden overkomen of oude zwemdiploma's die door particulieren worden aangeboden.

Enkele waardevolle bezittingen liggen keurig in een glazen vitrine. Zoals het boek *Volledig leerstelsel van kunstmatige lichaams-oefeningen, eene bijdrage tot de opvoeding der jeugd* van Jan van Geuns uit 1821 met een uitgebreid hoofdstuk zwemmen. En naast de Moeder Triebels Penning van topzwemtrainer Wim Geurtsen ligt het eerste oorspronkelijk Nederlandstalige boek

Deel van de boekencollectie van het ZID

over zwemmen:
*Nederlandsch Handboek
voor Zwemsport* uit 1886
van de hand van D.
Vrijdag.

Het ZID bezit verder
circa 250 videobanden,
90 films (waaronder 20
historische), kranten- en
tijdschriftenknipsels, een
collectie zwemfoto's en
antieke zwemonderwijs-
relikwieën zoals leschen-
gels, lesschragen en hou-
ten reddingspoppen.

Met de recentelijk ver-
worven collectie histori-
sche badkleding van
Tweka-Ten Cate waan je
je tijdens een wandeling
over de gangen van het ZID bijna in een heus zwemm-
useum.

Zo ver is echter het nog niet. Erik Mangé: "We zijn
inmiddels gestart met onze verzameling foto's, films,
dia's, negatieven en bijzondere historische teksten over
het bewegen in water te digitaliseren, dus te conserve-
ren en voor iedereen toegankelijk te maken. Gezien de
omvang van onze collectie kan het nog wel even duren
voordat dit traject is afgerond, maar we hopen binnen-
kort meer naar buiten te kunnen treden."

Qua belangstelling heeft het ZID eigenlijk niet veel te
klagen. Erik Mangé: "De eerste twee jaar was het hier
heel druk met bezoekers. Nu vindt 'bezoek' voornamelijk
via de website plaats met wel 9000 paginahits,
ongeveer 3000 bezoekers, per week. Daarnaast ontvan-
gen we jaarlijks honderden vragen per telefoon of mail,
die we nagenoeg allemaal kunnen beantwoorden.

Wie ook eens een bezoekje wilt brengen of een ant-
woord op een zwemvraag zoekt kan van maandag tot
en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur en op vrijdag
van 09.00 tot 12.00 uur bij het ZID terecht.

ZID
Arnhemsebovenweg 285, Driebergen
Tel: 0343-518118
E-Mail: zid@nrz.nl
Website: <http://zid.nrz.nl>

**Zwem Informatie-
en Documentatiecentrum**

*Deel badpakkenlijn van
collectie 1850
tot heden.*

*Detailfoto van de vitrine, met
in het midden het boek van
D. Vrijdag*

